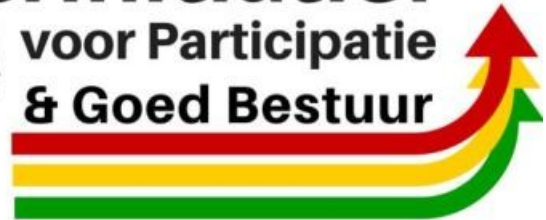

Burgerinitiatief voor Participatie & Goed Bestuur

In 1 Oogopslag

VERKIEZINGSPROGRAMMA'S VERGELEKEN

GOED BESTUUR	AC	APS	DOE	DRS	MF	NDP	PALU	V7
Rechtsstaat	⊙		⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙
Rechtvaardige verdeling	⊙	⊙	⊙	●	⊙	⊙		⊙
Effectiviteit & efficiëntie Staat	⊙		⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙
Transparantie, rekenschap, corruptie	●		●	●	⊙	●	●	●
Dialogo maatschappelijk middenveld	⊙	⊙	⊙	●	⊙	●		●

De programma's zijn min of meer wensenlijsten met actiepunten, van zeer uitgebreid tot afgebakende sectorale plannen. Op DRS na wordt geen rekening gehouden met samenhangende, planmatige uitvoering. De aanpak van corruptie is overal terug te vinden. AC heeft decentralisatie als een van de kernen van het ontwikkelingsbeleid en noemt o.a. aanpassing wetten en ordening van de informele sector. APS noemt mensenrechten, met een focus op kansarmen, grondenrechten en arbeid. DOE legt nadruk op goed bestuur, met referenties naar dienstbare en terugtrekkende overheid. Kerngedachte bij DRS is principe van gelijke kansen, met rechtvaardigheid en ordening bestuursapparaat. In het uitgebreid sectoraal plan van MF krijgen onderwijs, investeringen in het binnenland en ondernemerschap een plek. NDP noemt expliciet sociale rechtvaardigheid en draagkrachtbeginsel bij paragraaf over belastingen. Effectiever functioneren DR's en RR's en decentralisatie van belastingheffing worden genoemd. Een van de speerpunten van PALU betreft rechterlijke macht, alsmede enkele acties voor decentralisatie. De rechtsstaat is bij V7 basisprincipe en enigszins uitgewerkt. Wat opvalt is samenwerking met maatschappelijk middenveld in alle programma's.

FINANCIEEL-ECONOMISCH & MONETAIR BELEID	AC	APS	DOE	DRS	MF	NDP	PALU	V7
Staatshuishouding: planning(stelsel)	⊙		⊙	⊙			⊙	●
Staatshuishouding: verbeteren toezicht & transparantie			⊙	●	●	●		●
Staatshuishouding: hervorming belastingstelsel	⊙		⊙	⊙	⊙	●		●
Monetair beleid: vereiste publicaties van indicatoren en ratings	⊙					⊙		⊙
Monetair beleid: instellen spaar- en stabilisatiefonds	⊙		⊙			●		●
Ontwikkeling productie- en dienstensectoren (stimuleren investering, ondernemerschap, export)	⊙	⊙	⊙	●	●	⊙	⊙	●
Ontwikkeling productie- en dienstensectoren (beperken & reguleren overheidsuitgaven, m.n subsidies)			⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙
Aanvullend wetgevingskader (Wet op Jaarrekening, Verdrag van New York)						⊙		
Aanvullend wetgevingskader: financiële decentralisatie			⊙	⊙		⊙	⊙	⊙

Wat bij alle programma's mist is de kwantificering: het uitrekenen van hoeveel welke maatregelen zullen moeten kosten, vs wat zal ik terugverdienen. Hoewel in het programma van V7 er niet in de diepte wordt gegaan, wordt er wel aangegeven hoe financieel-economische sectoren gezond gemaakt moeten worden. Bij DOE moet vooral de private sector zorgen voor economische groei, terwijl de NDP een sterke focus heeft op productie-ontwikkeling en belastingmaatregelen. DRS neemt daarentegen ook de productiesectoren ook mee.

RUIMTELIJKE ORDENING (RO)	AC	APS	DOE	DRS	MF	NDP	PALU	V7
Herziening institutioneel & wettelijk kader								●
Taakstelling& samenwerking overheid, coordinatie					⊙			⊙
Capaciteitsversterking en dataverzameling								⊙
Planning(w.o.bestemmingsplannen)				●	⊙	⊙	⊙	⊙

DRS: aparte paragraaf over RO, aandacht voor ontwikkeling goede leefomstandigheden, dmv. bestemmingsplannen, industrieparken en productieunits. Hoewel geen prioriteit, wil **Megafront** duidelijk beleid voor RO via structuur-, bestemmings- en streekplannen, en multi-departementale commissie. Voor **NDP** is een goede ruimtelijke planning gekoppeld aan demografische spreiding, maar ook in relatie tot weerbaarheid bij klimaatsverandering. **Palu** ziet bouw van een nieuwe hoofdstad als oplossing voor ruimtelijke uitdagingen; noemt ook opzetten industrieparken. Vanwege de complexiteit van RO wil **V7** gefaseerde aanpak met nieuwe steden- en ontwikkelingsplannen en instelling nationale commissie; maar voornamelijk economisch benaderd, niet gericht op toegang, bereikbaarheid en beschikbaarheid voor de samenleving. **V7** is de enige die versterking van het planbureau, erkenning van grondenrechten, en het belang van capaciteitsversterking en dataverzameling aangeeft i.h.v. ruimtelijke ordening. Alleen **DRS** maakt expliciet melding van publieke participatie.

[illegible]

JONGEREN EN SPORT	AC	APS	DOE	DRS	MF	NDP	PALU	V7
Openbare faciliteiten met beheersplan	⊙		●	⊙	●	●		●
Capaciteitsstudie faciliteiten in buurten			●		⊙			
Transparant beleid talentontwikkeling	⊙		⊙	⊙	⊙	⊙		⊙
Elke school een gymdocent	⊙		●	⊙		●		●
Transparante subsidies sportbonden/orga's	⊙		⊙	●		●		

Op APS na, erkennen alle partijen het belang van sport voor jongeren. In algemene zin ontbreekt het echter aan concrete plannen bij alle programma's. AC scoort matig op alle prioriteiten, omdat zij wel veel voornemens heeft, maar bij geen enkele harde eisen stelt en/of een duidelijke visie naar voren brengt. DOE is de enige die de huidige situatie van de faciliteiten in de buurten wil onderzoeken en hierop beleid aanpassen. Waar de anderen simpelweg noemen dat er geïnvesteerd moet worden in sportorganisaties en –bonden, komen DRS en NDP daadwerkelijk met een concreet plan voor regelgeving. Investeren in talentontwikkeling, en met name topsport, neemt een opvallend prominente plek in in alle programma's. Het ontbreekt in alle gevallen echter aan transparantie hoe dit eerlijk te implementeren. MF, DOE, NDP en V7 willen naast renovatie en bouw van faciliteiten, ook beheersplannen opnemen. Dat sport, in de vorm van gymlessen (en bij NDP zelfs verplichte zwembles), essentieel onderdeel is van het onderwijs, komt bij DOE, NDP en V7 het duidelijkst naar voren. V7 is de enige die expliciet de koppeling maakt tussen de huidige gezondheidssituatie (de gevaren van overgewicht) en het belang van activiteiten om het bewustzijn van een gezonde levensstijl te vergroten.

GEZONDHEID	ABOP	APS	DOE	DRS	MF	NDP	PALU	V7
Terugdringen maatschappelijke ongelijkheid								⊙
Terugdringen moeder- en kindsterfte	⊙					⊙		●
Terugdringen niet-overdraagbare aandoeningen & ongelukken/suicide				⊙		⊙		●
Regulering van de gezondheidszorg	●					⊙		●
Visie AC vooral beperkt tot zorgaspecten en financiering, maar wel goede aandacht voor data en onderzoek. DRS heeft duidelijke standpunten tav leefstijlen en gezondheid. Er is geen samenhang in de visie van MF. De ambities van NDP zijn groot, o.a. over financiering en toegankelijkheid, kwaliteitsgarantiesysteem, preventieve zorg en geestelijke gezondheid en infrastructuur, maar de visie is niet altijd helder. V7 geeft redelijke diepgang en samenhang, maar niet altijd helder over aanpak. AC noemt 'moeder- en kindzorg', maar niet uitgewerkt, ook bij NDP niet. V7 noemt educatie over seksualiteit en tienerzwangerschap. DRS wil bewustwording gezonde levensstijlen; V7 wil ook voedselveiligheid, vermindering overdraagbare en niet seksueel overdraagbare aandoeningen, en goede verslavingszorg. Regulering is voor AC vooral in de particuliere gezondheidsdienstverlening, dmv wet- en regelgeving, maar legt niet uit hoe. NDP noemt wet en regelgeving als instrumenten, maar gaat er niet dieper op in. V7 wil een raamwet voor ordening gezondheidszorg en een wet medezeggenschap patiënten. DOE en Palu hebben geen paragraaf over gezondheid(zorg).								

GENDER	AC	APS	DOE	DRS	MF	NDP	PALU	V7
Uitbanning gender gerelateerd geweld	●				⊙	●		
Vrouwen in besluitvorming			●		●			●
Seksuele en reproductieve rechten				⊙				●
Genderbeleid					⊙	⊙		⊙
AC geeft een aantal losse acties voor vrouwen, maar niet vanuit insteek van gendergelijkheid. Huiselijk geweld genoemd bij nationale veiligheid. Doe noemt slechts gelijkheid in besluitvorming, pleit voor quota. DRS verwijst naar belang van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, maar geen duidelijke visie; heeft aandacht voor seksuele geaardheid, en rol onderwijs voor gelijke kansen. MF noemt wetgeving en condities voor gelijke participatie en bestraffing geweld tegen vrouwen en kinderen, quota voor zowel openbare als particuliere functies, maar geen verdere uitwerking. NDP noemt obstakels voor goed opgeleide vrouwen, en oprichting vrouwenplatform/statuut, maar niet expliciet in het kader van opheffen genderongelijkheid; ziet huiselijk geweld als nieuw coordinaatschap bij Bureau Nationale Veiligheid. Palu noemt losse acties voor vrouwen. V7 vindt deelname vrouwen in machtsstructuren onmisbaar voor economische ontwikkeling, democratisering, vrede, veiligheid en stabiliteit.								

KINDERRECHTEN	AC	APS	DOE	DRS	MF	NDP	PALU	V7
Harmonisatie nationale wetgeving aan Kinderrechtenverdrag				⊙				
Bewustzijn en voorlichting				⊙	⊙			●
Kinderombudspersoon; controle naleving kinderrechten			⊙	⊙	⊙	⊙		⊙
Hoewel 'kinderen' in vrijwel alle partijprogramma's worden genoemd, worden kinderrechten opvallend weinig genoemd. V7 en DRS plaatsen hun voornemens tav kinderen onder de paraplu van 'stabiele gezinnen', maar de overige partijen noemen vooral losse acties, zonder samenhangend plan. DRS is de enige die het Kinderrechtenverdrag en de implementatie ervan expliciet noemt.								

Meer Info:
Facebook: Burgerinitiatief Suriname
Blog: www.projekta-suriname.blogspot.com
mail: projekta@sr.net